

WYBÓR POJĘĆ PODSTAWOWYCH część II.

1. Platon / 437 – 347 p. n. e. /, Grek, filozof, twórca akademii ateńskiej.
W swojej księdze „Prawo”, pisze, między innymi:
„Ustrój państwa, ma być pośredni pomiędzy demokracją a monarchią i na czele ma stać 37 **stróżów prawa**”. Wiedza i mądrość, i tylko one mają kierować państwem. W sprawowaniu rządów, opierać należy się na **prawach**.
2. Arystoteles ze Stagiry / 382 – 322 p. n. e. /, Grek, twórca własnej szkoły filozoficznej w Atenach. W swoich pismach politycznych, np. „Polityka”, napisał:
„Formą państwa jest ustrój.....W państwie ma panować **tylko prawo**, które powinno zabezpieczyć obywatelom sprawiedliwość i dobro”.
3. Baron Karol Ludwik Monteskiusz / 1689 – 1755 /, Francuz, filozof, prawnik, pisarz.
Autor m. inn: „**O duchu praw**”, gdzie, celem gwarantowania wolności obywatelskich ustalił podział władzy, na:
 - **ustawodawczą** / dwuizbowy parlament, z prawem weta dla władzy wykonawczej /,
 - **wykonawczą** / rząd, administracja publiczna i inne wg przepisów szczegółowych /,
 - **sądowniczą** / zawsze niezależną /.
4. Immanuel Kant / 1724 – 1805 /, Prusak, filozof, matematyk, fizyk, protestant, teolog.
Profesor uniwersytetu w Królewcu.
Twórca pojęcia imperatywu kategorycznego, wg którego, w formie nakazu mówi:
„postępuj tak, abyś mógł chcieć, aby zasada twego postępowania była prawem powszechnym”. **Normą moralną** u Immanuela Kanta **jest prawo**.
Poszanowanie prawa, jest jedynym źródłem i warunkiem moralnego postępowania.
5. Jerzy Wilhelm Hegel / 1730 – 1831 /, Frankon, filozof, protestant, teolog.
Profesor uniwersytetu w Frankfurcie n. Menem. Pisał:
„Najlepszą formą ustrojową jest monarchia **konstytucyjna**, będąca zabezpieczeniem przed despotyzmem i / oszalałą / demokracją”.
6. Papież Jan Paweł II, w encyklice „*Centesimus annus*” z dnia 01.05.1991 r. napisał:
„Jest wskazane, by każda władza była równoważona przez inne zakresy kompetencji, które by ją utrzymywały we właściwych granicach. Na tym właśnie polega zasada państwa praworządnego, w którym najwyższą władzę ma prawo **a nie samowola ludzka**”.
7. Max Scheler / 1874 – 1928 /, Bawarczyk, filozof fenomenolog, zajmujący się problematyką etyczną i religijną, profesor kilku uniwersytetów w krajach niemieckich. Katolik.
Głosił, że: „**Wartość osoby, nadaje wartość aktowi woli**”, tj. wg posiadanych przez daną osobę predyspozycji.
8. Adam Smith / 1723 – 1790 /, Anglik, prof. logiki i filozofii moralnej na uniwersytecie w Edynburgu, ekonomista, autor pracy: „Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów” uznanej za podstawę klasycznej ekonomii, jako „naturalnej tożsamości interesów”, nie przewidział takiej ekonomii politycznej dla rozwoju kraju, jaką proponuje nam rządząca dzisiaj Partia.
Odrzućmy hipotezę „o ciemnym ludzie, który wszystko kupi” i podyskutujmy. A.L.